

SWEDISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
SUÈCOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
SUECO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 19 May 2003 (morning)
Lundi 19 mai 2003 (matin)
Lunes 19 de mayo de 2003 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- Ne pas ouvrir cette épreuve avant d'y être autorisé.
- Rédiger un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Skriv en kommentar till antingen 1(a) eller 1(b).

1. (a)

- Det dröjde länge innan jag förstod det där med hur morfars klocka öppnade sig. Jämt gick jag fram till morfar där han satt i sin fåtölj och lade patients på Exercisgatan och bad honom att han skulle ta fram sin klocka. Jag vet inte när morfar började med det där att man fick blåsa på klockan så att den öppnades. Jag vet inte om han gjorde det med andra barn också. Han höll klockan framför mig och sade åt mig att blåsa. Det hann inte ens bli imma på boettens svala guld innan locket på fickuret flög upp. Det var nästan som trolleri. Våren efter sommaren då jag första gången var på pensionatet bodde jag mycket hos mormor och morfar. Det var den våren mamma blev sjuk. Pappa hade jag nästan inte träffat på ett helt år. Han höll fortfarande på med något – något viktigt, något nödvändigt, något annat. Ett par gånger fick jag vykort från honom. Jag minns inte riktigt vad som stod på dem. Kanske stod det de där orden han hade brukat kalla mig, det där om fisken. Jag vet inte riktigt. Ett vykort minns jag. Det var ett vykort med en indian som dansade en regndans. Han var klädd i en massa vita fjädrar och broderade band, och hans hy verkade alldeles blank och slät. Då tror jag att pappa var i Amerika. Antagligen var han i Amerika.
- 15 Jag vet inte.
Mamma blev i alla fall sjuk den våren. Hon hade varit på en resa och när hon kom hem var hon sjuk. Hon låg hemma inne i sitt rum och jag var hos min kompis som jag brukade om dagarna. Det var ganska mörkt i lägenheten. I mammas rum var rullgardinen nerdragen. Efter några dagar kom en doktor vi kände hem för att se till mamma. Han bara tänkte i rummet och bad mamma att gå och se sig i spegeln. Hon var alldeles gul i hela ansiktet. Doktorn sade att mamma fick åka till sjukhuset redan samma dag. Det var då jag fick åka till mormor och morfar i Malmö.
- 20 Jag vet inte hur jag kom till Malmö den gången. Kanske var morfar uppe och hämtade mig. Jag vet inte. Jag vet bara att jag var hos mormor och morfar den våren, att jag var fyra år gammal och att jag snart skulle fylla fem. Var pappa fanns vet jag inte.
- 25 Han var kanske någon annanstans, dit vi också skulle. Kanske var han i Amerika, kanske var han bara någon annanstans, någonstans var som helst. Kanske var det förresten så att någon följde mig till flygplatsen och så flög jag själv. Kanske satt jag vid någon farbrors sida, någon som också skulle till Malmö, och väntade på att flygvärdinnan skulle komma förbi med den där stora korgen med syrliga karameller.
- 30 Hur som helst regnade det inte i Malmö den våren. Inte en enda gång regnade det. Alla sade att det skulle bli den varmaste sommaren i mannaminne. När jag gick ner till tobaksaffären på hörnet på måndagarna för att hämta Allers åt mormor var det visserligen svalt i skuggan av huset. Jag var redan lite rädd när jag passerade trapphuset ner mot källaren men inte så rädd som jag sedan skulle bli. Jag gick fort bara, och såg mig inte om. Porten ut mot gatan var oerhört tung, men jag hade kommit på ett sätt att öppna den. Jag liksom såg till att få upp den så mycket att jag kunde komma in med höften mellan porten och portstolpen och sedan hävde jag upp hela den stora porten. Det luktade skugga och fukt i portvalvet, trots att det var så varmt.
- 35 Men det är i den guldgula ljusglimten när morfars klockas boettlock öppnar sig som den där våren kommer tillbaka. Jag sitter i morfars knä och morfar lägger patients. Han pekar var jag ska lägga korten åt honom. Damerna ska vara på kungarna med skägg, knektarna med mustasch ska vara på damerna. Morfar säger att patientsen heter Idiotten, men det
- 40

- 45 verkar alla morfars patienser heta. Antagligen heter de så därför att de nästan aldrig går ut. Fast en annan patiens vet jag också namnet på. Den heter Napoleons grav. I den ligger Napoleon mitt i sin grav och runt honom står fyra riddare på vakt. Men morfar lägger nästan aldrig den patienten. Morfar säger att den är helt omöjlig.
-Det är den verkliga Idioten, säger morfar och ibland tänker jag att det är Napoleon han menar och inte patienten.

Niklas Rådström, ”Medan tiden tänker på annat”, (1992)

- Hur karakteriserar författaren sina föräldrar i detta utdrag?
- Är denna karakteristik grundad på den unge huvudpersonens känslor eller den vuxne författarens efterhandsbedömning?
- Vad spelar klockan för roll?
- Vad säger författaren om Napoleon?

1. (b)

Melodi

Bara du går över markerna,
lever var källa,
sjunger var tuva ditt namn.
Skyarna brinna och parkerna
5 susa och fälla
lövet som guld i din famn.

Och vid de skummiga stränderna
hör jag din stämmas
vaggande vågsorl till tröst.
10 Räck mig de älskade händerna.
Mörkret skall skrämmas.
Kvalet skall släppa mitt bröst.

Bara du går över ängarna
bara jag ser dig
15 vandra i fjärran förbi,
darra de eviga strängarna.
Säg mig vem ger dig
makten som ger melodi ?

Bo Bergman, ur: "Elden"(1917)

- Vad för slags dikt är "Melodi"?
 - Vad spelar naturen för roll?
 - Hur förklarar du diktens titel?
 - Upplever du rimmen som något positivt eller negativt?
-